

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	40726 Інформаційні системи та технології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	126 Інформаційні системи та технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40726
Назва ОП	Інформаційні системи та технології
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	126 Інформаційні системи та технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Вакуленко Юлія Валентинівна, Іщенко Олексій Русланович, Булгакова Олександра Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.03.2024 р. – 06.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/03/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-126-%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/licenzuvannya-ta-akreditaciya/programi-vizitiv-ekspertnix-grup-eg/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження про освітню програму та освітній процес є позитивними. Освітня програма «Інформаційні системи та технології» є актуальною для СНАУ, оскільки ця ОП спрямована на формування прикладного аграрного аспекту фахівця ІТ-напряму. Тенденції розвитку спеціальності та ринку праці аналізуються випусковою кафедрою та враховуються під час перегляду та удосконалення ОП. Сильні сторони обраної програми також включають активну міжнародну діяльність викладачів, їхнє залучення в міжнародні програми підвищення кваліфікації, володіння англійською мовою на рівні B2 та наявність міжнародної академічної мобільності. Програма стимулює підвищення наукової і педагогічної майстерності через матеріальне заохочення та нагороди. Окрім того, відзначається наявність сучасного віртуального навчального середовища та електронних ресурсів для студентів, що сприяє цифровізації освітньої інфраструктури, а також психологічна підтримка учасників освітнього процесу і зусилля щодо підвищення безпеки освітнього середовища. В ході оцінювання освітньої програми було виявлено деякі слабкі місця, але багато із зазначених недоліків, за коментарями гаранта та НПП, мають технічний характер і на момент акредитаційної експертизи ще не були виправлені. Водночас, під час опитувань студентів та роботодавців було виявлено загальну задоволеність організацією освітнього процесу, що свідчить про позитивний вплив програми на їх досвід та перспективи. Загалом, ОП "Інформаційні системи та технології" має перспективи для подальшого існування, розвитку та удосконалення в майбутньому.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

- ОП "Інформаційні системи та технології" має свій унікальний для даного регіону фокус; - активна міжнародна діяльність НПП, підвищення професійного рівня за рахунок участі у міжнародних підвищеннях кваліфікації (стажуваннях); - запроваджена мотивація до підвищення наукової і педагогічної майстерності через матеріальне заохочення та відзнаки; - потужне віртуальне навчальне середовище, електронний портал, додаток для студентів Є-СНАУ, які допомагають цифровізувати інфраструктуру ЗВО; - у ЗВО створено сприятливе освітнє середовище для організації навчання, реалізації програм академічної мобільності з урахуванням академічної свободи усіх учасників навчального процесу завдяки використанню налагоджених механізмів та сучасних ресурсів (доступ до електронних баз даних та джерел інформації, сучасні комп'ютерні класи, додаткові навчальні матеріали та онлайн-курси тощо), які сприяють активному навчанню здобувачів, отримання ними сучасних знань. Наявні облаштовані укриття з навчальними аудиторіями, біотуалетом, запасом їжі та води, Інтернетом.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: - відсутність узгодженості між ОП та НП за структурою, обсягом, назвах розділів, що ускладнює їх співставлення та інтеграцію; - структурно-логічна схема не відповідає п.3 Положення про організацію освітнього процесу, що впливає на зрозумілість та логіку освітнього процесу; - в п.3 "Форма атестації здобувачів вищої освіти" ОП не зазначено вимог, які встановлені стандартом; - в деяких компонентах програми аудиторне навантаження не відповідає встановленим нормам, що може негативно вплинути на якість знань та втомлюваність студентів; - відсутні чітко визначені правила і процедури впливу здобувачів вищої освіти на співвідношення їх фактичного навантаження до обсягів освітніх компонентів; - невідповідність деяких НПП ОК, які вони викладають; - відсутність залучення зовнішніх експертів з ІТ-напряму до викладання ОК. Експертною групою рекомендовано: - в ОП та НП 2024 року синхронізувати структуру, обсяг та назви розділів освітньої програми, навчального плану та робочих програм навчальних дисциплін, забезпечуючи їх взаємну узгодженість; - в ОП 2024 року забезпечити відповідність структурно-логічної схеми вимогам п.3 Положення про організацію освітнього процесу; - внести зміни до ОП 2024, а саме привести у відповідність до стандарту п.3. "Форма атестації здобувачів вищої освіти"; - протягом 2024-2025 н.р. забезпечити дієвий механізм впливу здобувачів вищої освіти на співвідношення їх фактичного навантаження до обсягів освітніх компонентів; - протягом 2024-2025 н.р. НПП підвищити публікаційну активність за ОК у профільних виданнях та залучати фахівців-практиків з ІТ-напряму до проведення аудиторних занять. Рекомендації щодо розвитку ОП: - в робочих програмах вказувати перелік рекомендованих курсів для здобуття результатів в неформальній освіті та бал, який може отримати здобувач по ОК за опанування цих курсів; - урізноманітнити перелік методів навчання та викладання, які використовуються для досягнення різних ПРН в межах однієї ОК, що сприятиме покращенню якості викладання; НПП протягом реалізації ОП продовжити впровадження сучасних наукових практик в межах ОК, враховуючи динамічний розвиток галузі ІТ, а також оновлювати зміст ОК відповідно до результатів власних наукових досліджень, опублікованих, зокрема, у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. Зазначена рекомендація дозволить враховувати тенденції розвитку спеціальності при

формуванні змісту навчального контенту; - урізноманітнити заходи щодо популяризації принципів академ. доброчесності; - розробити чіткий механізм по збиранню інформації про кар'єрний шлях випускників; - поповнити фонди бібліотеки ресурсами для осіб з особливими освітніми потребами, що розширить можливості під час навчання таких осіб.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія та стратегія Сумського НАУ, що опублікована на офіційному сайті ЗВО (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%8F.pdf>) наголошує на примноженні людського капіталу через підготовку фахівців як аграрного сектору так й інших, наукові дослідження та формування свідомих громадян. В меті ОП зазначено, що “Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету, спрямована на здобуття студентами загальних та професійних компетентностей, необхідних для вирішення актуальних інженерних завдань та практичної реалізації отриманих знань в галузі інформаційних систем та технологій, передбачає здобуття спеціальних професійних знань, оволодіння методологією розробки, впровадження й дослідження прикладних інформаційних систем та технологій в економіці, зокрема в аграрному секторі”. Дана ОП сприяє також досягненню цілі №16 місії ЗВО, яка має спеціалізований характер (просування бренду української аграрної освіти через встановлення міжнародної репутації університету), що було підтверджено на зустрічі з адміністрацією та менеджментом ЗВО. Під час інтерв'ювання керівництва ЗВО ЕГ встановила, що менеджмент добре усвідомлює й враховує практичний контекст місії і стратегії Сумського НАУ, який формується під впливом низки чинників галузевого, регіонального та демографічного характеру. Під час формулювання мети й програмних результатів навчання за даною ОП цей практичний контекст враховано шляхом орієнтування на інтереси роботодавців та здобувачів вищої освіти, що підтвердилося під час інтерв'ювання експертною групою відповідних фокус-груп. Таким чином, ЕГ вважає, що цілі і завдання ОП «Інформаційні системи та технології» в значній мірі корелюють з місією, стратегією та цілями ЗВО. ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 1.1

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Зацікавленими сторонами даної ОП виступають роботодавці, здобувачі вищої освіти, академічна спільнота. Під час онлайн зустрічей з фокус-групами (адміністрація ЗВО, здобувачі вищої освіти, роботодавці) ЕГ встановила, що потреби стейкхолдерів враховуються в значній мірі. Залучення роботодавців підтверджується відповідними рецензіями, обговоренням на засіданні кафедри, та результатами зустрічі з роботодавцями. Під час інтерв'ювання, здобувачі розповідали що свої пропозиції вони вказують під час опитувань. З боку студ.самоврядування у 2023 році було внесено пропозицію: додати до списку обов'язкових ОК – Веб-технології; до списку вибіркового ОК - Інформаційні технології моніторингу та аналізу даних, протокол № 9 розширеного засідання кафедри кібернетики та інформатики від 17 березня 2023. НПП також беруть участь в обговоренні ОП, що було підтверджено на відповідній зустрічі. Під час інтерв'ювання представників роботодавців ЕГ підтвердила інформацію з відомостей СО про те що роботодавці беруть участь у формуванні змістовної частини навчальних матеріалів та реалізації освітніх компонентів практичної підготовки (ОК31 та ОК32: обговорюють зміст практик, завдання тощо), у захисті кваліфікаційних робіт та проводять зустрічі. Також ЕГ з'ясувала, що багато здобувачів задіяні саме в тестуванні ПЗ як на підприємствах, так і розробок ЗВО. Проте обов'язкові ОК пов'язані саме з тестуванням в ОП відсутні. На зустрічі, представники роботодавців також відмітили, що було б доцільно перенести ОК “Тестування програмного забезпечення (QA engineering)” з вибіркового блоку у обов'язковий. В проекті ОП 2024 року ОК “Тестування програмного забезпечення (QA engineering)” перенесена до обов'язкових компонентів (зміни розглянуті на засіданні кафедри №12 від 08.03.2024р.) <https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/03/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%D0%BE%D0%B1%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9E%D0%9F-126.pdf>. Тож ЕГ робить висновок про повну відповідність ОП підкритерію 1.2.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Мета освітньої програми враховує кон'юнктуру ринку праці, регіональний контекст (через залучення регіональних роботодавців) та орієнтована на "на здобуття студентами загальних та професійних компетентностей, необхідних для вирішення актуальних інженерних завдань та практичної реалізації отриманих знань в галузі інформаційних систем та технологій, передбачає здобуття спеціальних професійних знань, оволодіння методологією розробки, впровадження й дослідження прикладних інформаційних систем та технологій в економіці, зокрема в аграрному секторі". Для аграрного направлення в ОП була додана ОК 22 "Геоінформаційні системи та технології", яка реалізує додатковий ПРН 12. Також, під час формулювання цілей та ПРН за ОП (ПРН12; ПРН14; ПРН 15) було враховано Стратегію регіонального розвитку Сумської області на період до 2027 року. Під час зустрічі з гарантом, ЕГ пересвідчилась, що при розробці ОП використовувався досвід аналогічних програм наступних ЗВО, а саме участь в проєкті «Цифрова освіта в природничих університетах»: НУБіП і Вроцлавського природничого університету при формуванні ОК11 (ПРН 12, ПРН 15), ОК21 (ПРН 15). Також був врахований досвід відповідної ОП НТУ України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського (ОК 25). Галузевий та регіональний контекст враховується шляхом тісної співпраці з організаціями: «БАСС», «Netcracker», СМНВО «Інжиніринг», ІТЦ Ісланд-Україна, що підтверджено на зустрічах із роботодавцями та гарантом. В області розпочато створення публічної цифрової карти природних об'єктів державної власності. До роботи у групі з цифровізації Сумської області залучені НПП кафедри кібернетики та інформатики. ЕГ робить висновок про відповідність ОП підкритерію 1.3.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за рівнем бакалавр спеціальності 126 "Інформаційні системи та технології" затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2018 року № 1380. Перший набір студентів на ОП "Інформаційні системи та технології" відбувся у 2020 р. Всі компетентності та ПРН відповідають стандарту ВО спеціальності 126 "Інформаційні системи та технології". Окрім ПРН, які сформульовані у відповідному стандарті вищої освіти, на ОПП забезпечуються додаткові ПРН 12-15, КС 11-12 та 17-20. Всі ПРН забезпечуються обов'язковими ОК, вибірковими ОК деякі ПРН підсилюються. ЕГ констатує повну відповідність ОПП підкритерію 1.4

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП "Інформаційні системи та технології" створена з урахуванням потреб регіону аграрного спрямування;

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони відсутні, проте для подальшого розвитку ОП, ЕГ рекомендує залучати професіоналів-практиків до викладання на ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи вищезазначене, ЕГ встановила повну відповідність підкритеріїв 1.1. - 1.4, адже ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії СНАУ, цілі та програмні результати навчання ОП визначені з урахуванням потреб та позицій стейкхолдерів, регіонального контексту, досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм, аналізу ринку праці та тенденцій розвитку спеціальності. ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за рівнем бакалавр спеціальності 126 "Інформаційні системи та технології" затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2018 року № 1380. ЕГ

робить висновок, що ОП «Інформаційні системи та технології» та освітня діяльність СНАУ за відсутністю взірцевих практик відповідають рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Інформаційні системи та технології», наданої на запит ЕГ, відповідає вимогам стандарту освіти та ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», і становить 240 кредитів ЄКТС. Обсяг вибіркового компоненту – 60 кредитів (25%), що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти зі спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 12.12.218 за № 1380. Обсяги ОК (у кредитах ЄКТС) та фактичне навантаження здобувачів цієї програми (включаючи самостійну роботу) регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/polonna.pdf>). Термін навчання на основі ПЗСО з роки 10 місяців. Проте, під час зустрічей з різними фокус-групами, ЕГ зясувала, що на ОП наявний скорочений термін навчання, проте ані в терміні навчання, ані в передумовах ОП це не зазначено. В проекті ОП 2024 року також ця інформація відсутня. Також у п.3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти» ОП не зазначені вимоги стандарту, а саме: «Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в області сучасних інформаційних систем та технологій, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов і потребує застосування теорій та методів інформаційних технологій. У кваліфікаційній роботі не має бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації.» ЕГ робить висновок про часткову відповідність ОП у контексті підкритерію 2.1.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В результаті аналізу ОП наданої у ВСО та відповідної ОП на сайті ЗВО, ЕГ з'ясувала що це зовсім різні за змістом ОП. Це підтвердила й гарант ОП, посилаючись на технічну помилку. Тому ЕГ зробила запит на актуальні версії ОП та НП 2023 року. Аналіз змісту ОП, наданої на запит ЕГ дозволяє зробити наступні висновки: 1) ОП певною мірою структурована щодо загального часу навчання і змісту. Однак наявні розбіжності між ОП та НП 2023 року. Загальний обсяг обов. ОК становить 180 кр., серед них: За ОП 2023: - Обов'язкові комп. ОП - 145 кр. (29 ОК по 5 кр. кожний); - Практична підготовка - 25 кр. (ОК 30-32); - Атестація - 10 кр. (ОК 33). За НП 2023 (на основі ПЗСО), нормативні навчальні дисципліни поділяються на: 1.1. Гум. та соціально-економ. дисципліни - 25 кредитів (ОК 1-5); 1.2. Дисципліни природничо-наукової (фундам.) підготовки - 35 кр. (ОК 6-12); 1.3. Цикл дисциплін базової та загально-проф. підготовки - 40 кр. (ОК 13-20); 1.4. Цикл дисциплін проф. підготовки - 47 кр. (ОК 21-29); 3. Практична підготовка (ВПП) та ПА - 33 кр. (ОК 30-33). З урахуванням відомостей таблиці 1 перехідного НП, НП 2023 (для СК) відповідний до НП (на основі ПЗСО) окрім практичної підготовки та ПА, яка складає 35 кр., збільшений обсяг вироб. практики та кваліф.роботи, в НП СК наявна в циклі 1.2. курсова робота, без зазначення ОК. Наявна невідповідність не тільки в назві циклів але й у: - обсягу: за ОП обсяг ОК 24, 28 складає 5 кр., за НП - 6 кр.. Навчальна практика за ОП 7 кр., за НП - 12 кр. Виробнича практика за ОП 8 кр., за НП - 6 кр. Фахове стаж. і переддип. практика за ОП 10 кр., за НП - 8 кр. Кваліф. робота за ОП - 10 кр., за НП 8 кр. - У блоці практи. підготовки в ОП форма контролю не вказана, в НП - наявна. 2) В ході аналізу РПНД, ЕГ звернула увагу, що в деяких ОК не співпадають передумови вивчення ОК та зв'язок з іншими ОК ОП. Відповідне питання було задане на зустрічі з НПД, була надана відповідь про наявну технічну помилку. При завершенні акред. експертизи, РПНД на сайті були виправлені, проте в РПНД, які завантажені із ВСО, ця невідповідність наявна в ОК «Алгоритм. та програм.» (є основою для вивчення ОК «Бази даних та СУБД» але обидва ОК викладаються у 4 семестрі, тому не отримавши ПРН першої дисципліни, здобувачі не можуть засвоїти другу дисципліну), ОК4, ОК 27 (базується на РН ОК «Техн. захисту інформації», яка є вибірковою ОК) тощо. Крім того, були розбіжності в РПНД (які завантажені із ВСО) та матриці відповідності ПРН в ОК9, ОК27 тощо, про це теж було зазначено на зустрічі, деякі РПНД вже виправлені. 3) структурно-логічна схема представляє собою таблицю, в якій наведений семестр навчання та загальний обсяг кредитів та перераховані шифри ОК відповідного семестру. ЕГ робить висновок, що структ.-лог. схема не відповідає п.3 положення «Про організацію освітнього процесу...», де чітко визначені вимоги, а саме: наявність, причинно-наслідкових зв'язків між навчальними дисциплінами, які відсутні в ОП. ЕГ вважає, що ОП не відповідає підк. 2.2

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз НП, робочих програм, компетентностей та ПРН за ОП свідчить про загальну відповідність даної ОП предметній області спеціальності. Всі ОК у цілому відповідають зазначеній спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології» за першим рівнем вищої освіти, та узгоджуються із особливостями ОП, оскільки програма

акцентована на здобуття студентами загальних та професійних компетентностей, необхідних для вирішення актуальних інженерних завдань та практичної реалізації отриманих знань в галузі інформаційних систем та технологій, передбачає здобуття спеціальних професійних знань, оволодіння методологією розробки, впровадження й дослідження прикладних інформаційних систем та технологій в економіці, зокрема в аграрному секторі. Зміст ОП також акцентовано на формування та розвиток фахових компетентностей, що включають наукові та прикладні знання (КС 1-10, КС 13-20). ПРН (3-4, 7-12, 14-15) спрямовані на підготовку фахівців до створення, впровадження і використання програмного забезпечення, інформаційних систем та технологій. Інтеграція знань з апаратного та програмного забезпечення інформаційних систем, інформаційно-комунікаційних мереж, технологій обміну, обробки та захисту інформації, методів аналізу даних, хмарних середовищ та сховищ інформації. Всі РПНД, в яких відбулися зміни, перезатверджені в 2023 році. Під час інтерв'ювання здобувачів освіти та роботодавців експертною групою ставилися питання щодо відповідності переліку ОК вимогам сучасного виробництва, логічності їх викладання, задоволеності контентом ОП тощо. Відповіді були позитивні. Отже, ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам у контексті підкритерію 2.3.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП передбачає 60 кредитів дисциплін за вибором, що відповідає вимогам чинного законодавства. Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується положеннями: Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (розділ 5) (<https://bit.ly/3SjmvuG>), Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору (<https://bit.ly/3SKsP4Y>) та Положення про кредитно-трансфертну систему організації навчального процесу (розділ 5) (<https://bit.ly/2WJGHmb>) здобувачі вищої освіти за даною ОП можуть реалізувати своє право на вибір ОК, як нормативної, так і варіативної частини. Всі РПНД розміщено на сайті кафедри (<https://bit.ly/3HL3TnK>). Під час зустрічей з гарантом та здобувачами ЕГ підтвердила інформацію про те, що здобувачам пропонується можливість вибору ОК загальної підготовки - із загальноуніверситетського переліку та фахової підготовки - із переліку дисциплін, запропонованих випусковою кафедрою. Результати спілкування зі здобувачами свідчать про те, що вони обізнані щодо механізму вибору. Формування індивідуальної освітньої траєкторії також забезпечується шляхом вибору тем для курсових та кваліфікаційних робіт за інтересами здобувачів вищої освіти, можливим майбутнім місцем працевлаштування (або вже існуючим), а також можливістю вибору бази практики. Отже, ЕГ вважає, що ОП повністю відповідає вимогам у контексті підкритерію 2.4.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП, наданої на запит ЕГ, практична підготовка включає навчальну практику, виробничу практику, фахове стажування та переддипломну практику загальним обсягом 25 кредитів. В відомостях СО вказано, що «ОП включає навчальну практику, виробничу практику, фахове стажування, переддипломну практику загальним обсягом 30 кредитів». Навчальна практика (ОК 30) за ОП 7 кредитів, за НП ПЗСО - 12 кр., в РПНД - 6 кр. Виробнича практика (ОК31) за ОП 8 кредитів, за НП ПЗСО - 6 кр, за НП СК - 11 кр., РПНД - 6 кр. Фахове стажування і переддипломна практика (ОК32) за ОП 10 кредитів, за НП ПЗСО - 8 кр., за НП СК - 9 кр., РПНД - 9 кр. Кваліфікаційна робота (ОК 33) за ОП (не входить до практичної підготовки) - 10 кр., за НП ПЗСО - 6 кр., за НП СК - 8 кр. Згідно матриці забезпечення ПРН в ОП, ОК 30 не забезпечує жодний ПРН, хоча в РПНД зазначений ПРН 3; ОК 31 згідно ОП забезпечує ПРН 14, 15, за РПНД - ПРН 2, 3, 5, 6, 7, 10; В методичних вказівках до кваліфікаційної роботи в п.2. зазначені всі ПРН стандарту набуває здобувач, хоча в ОП тільки ПРН 3, 5, 7, 12, 14. Компетентності зазначені в ОК 30-33 також не відповідають ОП. (<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/%D0%9A%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%B0.pdf>). ЕГ провела інтерв'ювання студентів, роботодавців, що дозволило зробити висновок про задоволеність організацією практичної підготовки здобувачів вищої освіти. ЕГ робить висновок про неможливість здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності якщо розглядати ОП та РПНД але у зв'язку з тим, що під час опитувань студентів та роботодавців було виявлено загальну задоволеність організацією освітнього процесу, що свідчить про позитивний вплив програми на їх досвід та перспективи, а також про наявні технічні помилки про які говорили як і гарант так і НПП, ЕГ робить висновок про часткову відповідність підкритерію 2.5.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На ОП «Інформаційні системи та технології» розвитку soft skills приділяється значна увага. В першу чергу на розвиток soft skills спрямовано зміст ОК 1 «Історично-філософські студії», ОК 2 «Основи наукових досліджень і академічного письма», ОК 3 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ОК 4 «Громадянська освіта», ОК 5 «Українська мова та академічне письмо», ОК 15 «Основи економіки і бізнесу». Також для розвитку soft skills здобувачі можуть обрати 4 дисципліни вільного вибору із загальноуніверситетського переліку та 4 дисципліни з

циклу дисциплін загальної підготовки для спеціальностей факультету. Під час зустрічі зі здобувачами вони відмічали що вони мають можливість розвивати свій потенціал, приймаючи участь у таких активностях як: Медіашколі, Жан Моне студії, English speaking Club або центрі підготовки Pearson. ЕГ констатує повну відповідність ОП в контексті підкритерію 2.6

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягу аудиторного навантаження та самостійної роботи здобувачів визначається п.3 Положення про організацію освітнього процесу згідно якого кількість аудиторних занять для ОК денної форми навчання повинна становити аудиторного навантаження орієнтовно до 1/3 від кредиту ЄКТС та на самостійну роботу до 2/3 кредиту ЄКТС, максимальне тижневе аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти для освітнього рівня «бакалавр» не повинно перевищувати 1-4 курс - 26 годин. Аналіз НП, затвердженого в 2023 році показав, що всі обов'язкові ОК повністю відповідають вимогам положення. У вибіркових ВК 11, 12 аудиторне навантаження становить 26,6% замість 33%. Тижневе навантаження здобувачів за вісім семестрів складає від 24 до 28 годин. Під час зустрічі, здобувач 4 курсу відмітив, що була пропозиція від студентів - зменшити аудиторне навантаження ОК "Об'єктно-орієнтоване програмування". Але при перегляді НП різних років, ЕГ не виявила змін в цій ОК. ЕГ робить висновок про часткову відповідність підкритерію 2.8.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти на ОП «Інформаційні системи та технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Відсутні

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: - в п.3 "Форма атестації здобувачів вищої освіти" ОП не зазначено вимог, які встановлені стандартом. - відмічено невідповідність ОП та НП за структурою, обсягом, назвах розділів, що ускладнює їх співставлення та інтеграцію. - структурно-логічна схема не відповідає п.3 Положення про організацію освітнього процесу, що впливає на зрозумілість та логіку освітнього процесу. - практична підготовка здобувачів вищої освіти згідно ОП та РПНД не дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. - в деяких компонентах програми аудиторне навантаження не відповідає встановленим нормам, що може негативно вплинути на якість знань та втомлюваність студентів. - відсутні чітко визначені правила і процедури впливу здобувачів вищої освіти на співвідношення їх фактичного навантаження до обсягів освітніх компонент. Рекомендації щодо удосконалення - внести зміни до ОП 2024, а саме привести у відповідність до стандарту п.3. "Форма атестації здобувачів вищої освіти". - В ОП та НП 2024 року синхронізувати структуру, обсяг та назви розділів освітньої програми, навчального плану та робочих програм навчальних дисциплін, забезпечуючи їх взаємну узгодженість. - В ОП 2024 року забезпечити відповідність структурно-логічної схеми вимогам пункту 3 Положення про організацію освітнього процесу. - Протягом 2024-2025 н.р. забезпечити дієвий механізм впливу здобувачів вищої освіти на співвідношення їх фактичного навантаження до обсягів освітніх компонентів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ встановила повну відповідність підк. 2.3, 2.4, 2.6, 2.7 та 2.9 а саме: зміст ОП відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності, здобувачі ОП мають можливість індив. вибору ОК та формування індив. траєкторії навчання за цією програмою. ОП передбачає в достатньому обсязі набуття здобувачами навичок soft skills. Інтерв'ювання роботодавців підтвердило загальну задоволеність компетенціями здобувачів і їх адаптивністю у професійних сферах. Професійна кваліфікація не присвоюється та дуальна форма освіти на ОП не здійснюється. Відповідність підк. 2.1, 2.5, 2.8 - часткова. Підкритерій.2.1: обсяг ОП та окремих ОК загалом відповідає вимогам чинного законодавства, проте у п.3 "Форма атестації здобувачів вищої освіти" ОП не повністю зазначені вимоги Стандарту ВО, хоча в метод. реком. вимоги наявні в повному обсязі. Крім того в ОП не зазначені відомості про скорочений термін навчання: в п. термін навчання, передумови вступу. Підкритерій 2.5: ОП та НП передбачають практи. підготовку здобувачів, проте обсяг практи.і підготовки в НП та ОП різний, крім того компетентності та ПРН зазначені в ОП та РПНД також не співпадають. Але у зв'язку з тим, що під час опитувань студентів та роботодавців було виявлено загальну задоволеність організацією освітнього процесу, що свідчить про позитивний вплив програми на їх досвід та перспективи, а також про наявні технічні помилки про які говорили як і гарант так і НПП, ЕГ робить висновок про часткову відповідність. Підкритерій 2.8: обсяг ОП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаж. здобувачів, але наявні деякі невідповідності у формуванні ВК 11, 12 - аудиторне навантаж. становить 26,6% замість 33%. У 5 семестрі тижневе ауд. навантаж. становить 28 годин замість 26 годин прописаних у відповідному положенні. Під час онлайн-зустрічі, здобувачі говорили про пропозицію зменшити аудиторне навантаж. в ОК "Об'єктно-орієнт. програм.". Але при перегляді НП різних років, ЕГ не виявила змін в цій ОК, хоча здобувачі говорили, що зміни відбулися. Підкритерій 2.2 - невідповідність: послідовність вивчення ОК ОП згідно лог. схеми є незрозумілою та не дозволяє в повному обсязі досягти заявлених цілей та ПРН. Наявна деяка неузгодженість в ОП та НП. В ході оцінювання ОП було виявлено слабкі місця, що ускладнюють підтвердження відпов. програми за критерієм 2. Багато із зазначених недоліків, за коментарями гаранта та НПП, мають техн. характер і, можливо, на момент акред. експертизи ще не були виправлені. Водночас, під час опитувань студентів та роботодавців було виявлено загальну задоволеність організацією освітнього процесу, що свідчить про позитивний вплив програми на їх досвід та перспективи. Враховуючи виявлені слабкі сторони програми та високий рівень задоволеності освітнім процесом серед студентів та роботодавців, а також релевантність отриманих даних до критерію 2, ЕГ визначає, що ОП та діяльність, пов'язана з нею, відповідають рівню Е, а недоліки можуть бути виправлені протягом одного року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Чинна редакція правил прийому до СНАУ розроблена Приймальною комісією та затверджена Вченою радою та введена в дію наказом ректора СНАУ оз квітня 2023 року. (<https://bit.ly/3uioFrS>) і знаходиться у відкритому доступі. Правила прийому складено у відповідності до чинного законодавства, правила щорічно оновлюються, викладені чіткою мовою та в достатній мірі структуровані, є чіткими і зрозумілими для вступників, не містять дискримінаційних вимог, що підтверджується за результатами зустрічей зі здобувачами, що свого часу були абітурієнтами. Отже, ЕГ робить висновок про повну відповідність ОП у контексті підкритерію 3.1.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до СНАУ передбачають прийом абітурієнтів на базі ПЗСО. Відповідно до правил прийому абітурієнти на основі ПЗСО надають сертифікати українська мова (0,3), математика (0,5), історія України (0,2) або іноземна мова (0,3), або біологія (0,2), або фізика (0,4), або хімія (0,2). (Додаток 5 Правил прийому) У п. 7.7 наведено формулу розрахунку конкурсного балу. Конкурсний бал (КБ) = $(K_1 \times P_1 + K_2 \times P_2 + K_3 \times P_3) / (K_1 + K_2 + K_3) + OY$ або $KB = TK$, де P_1, P_2, P_3 – оцінки з першого, другого та третього предметів; OY – бал за успішне закінчення у рік вступу підготовчих курсів СНАУ для вступу до нього за шкалою від 0 до 10 балів у разі вступу на спеціальності (спеціалізації, предметні спеціальності), зазначені в Переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка. Якщо конкурсний бал вступника при цьому перевищує 200, він встановлюється таким, що дорівнює 200. Мінімальна кількість балів за предмет для допуску до участі у конкурсі - 100. П. VIII Правил прийому регламентує умови участі в конкурсному відборі для вступників пільгових категорій. Для них вступ здійснюється на основі співбесіди замість результатів НМТ або творчого конкурсу. На зустрічі з сервісними підрозділами, секретар приймальної комісії відмітив, що немає ніяких відмінностей між вступом на ОП на базі ПЗСО та на базі диплому молодшого бакалавра. З огляду на все вищезазначене, ЕГ робить висновок про повну відповідність ОП в контексті критерію 3.2.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

СНАУ має чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах, які регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ» (<https://bit.ly/3SjmvuG>), «Положенням про реалізацію права студентів СНАУ на академічну мобільність» (<https://bit.ly/3w92Rzf>). Згідно п.19 «Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ» визнання результатів навчання при переведенні чи поновленні з іншого ЗВО здійснюється за заявою здобувача вищої освіти на підставі академічної довідки або копії (витягу) з навчальної картки здобувача вищої освіти (для здобувачів, що переводяться з іншої ОП в Університеті). Для проведення порівняльного аналізу результатів навчання, отриманих здобувачем в іншому закладі/на іншій освітній програмі за розпорядженням декана протягом 3 робочих днів формується Комісія з визнання РН, до складу якої обов'язково включені: гарант освітньої програми, на яку переводиться/поновлюється здобувач, декан чи його заступник, викладач/викладачі, що викладають освітній компонент/компоненти, в межах яких забезпечується набуття відповідних результатів навчання. Комісія може прийняти рішення про повне визнання, часткове визнання або невизнання РН. Згідно відомостей СО на даній ОП конкретних прикладів практики застосування та регулювання вказаних правил серед здобувачів вищої освіти за ОП «Інформаційні системи та технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та випадків переведень з інших ЗВО або поновлення на навчання, які були відраховані з інших ЗВО не було. Проте, в ході інтерв'ювання здобувачів, ЕГ встановила що такий приклад був. За словами здобувача К., він перейшов з 3 курсу ОП «Агрономія» на 2 курс ОП «Інформаційні системи та технології» на основі результату тестування. Під час зустрічі з гарантом, було надане пояснення щодо цього випадку, а саме здобувач закінчив 1 курс ОП агроспрямовання та згідно чинних вимог та ліквідації наявної академічної записки був переведений до ОП «Інформаційні системи та технології». Отже, ЕГ робить висновок про відповідність ОП у контексті підкритерію 3.3.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В СНАУ визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті регламентується «Положенням про порядок визнання в Сумському НАУ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://bit.ly/3Nlro2k>) має чіткі і зрозумілі правила. Як зазначено в положенні, загальний обсяг ОК ОП, що перераховуються не може перевищувати 25%. За результатами зустрічі зі здобувачами освіти встановлено, що в СНАУ є практика перерахування результатів здобутих у неформальній освіті (<https://bit.ly/39zhMb7>, <https://bit.ly/3L9IrLW>), всі учасники фокус групи позитивно висловлювались щодо запровадження такої практики при перерахуванні кредитів з різних дисциплін. Здобувачі підтвердили дану інформацію під час спілкування. У відомостях СО наведено приклади застосування даних правил, але в робочих програмах цих дисциплін не вказані умови нарахування балів при наявності сертифікатів неформальної освіти, хоча здобувачі та НПП підтвердили нарахування до 5 балів. Отже, ЕГ робить висновок про відповідність ОП у контексті підкритерію 3.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Відсутні

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони відсутні, проте для подальшого розвитку ОП, ЕГ рекомендує в робочих програмах вказувати перелік рекомендованих курсів для здобуття результатів в неформальній освіті та бал, який може отримати здобувач по ОК за опанування цих курсів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи повну відповідність за підкритеріями 3.1.-3.4 та відсутністю вірцевих практик, ЕГ робить висновок про відповідність ОП "Інформаційні системи та технології" рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Формою здобуття освіти за ОП є денна, що відповідає Стандарту ВО. Викладання відбувається у формі лекцій, лабораторних та практичних занять, що зазначено в НП. Наразі навчання в СНАУ для студентів 1-3 курсу відбувається в аудиторіях, а для старших курсів – в онлайн форматі. Методи навчання і викладання на ОП цілком відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, оскільки враховують диференціацію навчання, гнучкі навчальні траєкторії тощо. НПП пояснюють складні моменти, проводять додаткові консультації, що було підтверджено під час зустрічей 2, 3, 6. Аналіз ВСО, зокрема таблиці 3, показує, що для досягнення ПРН в розрізі ОК використовуються, переважно, такі методи навчання: словесний, наочний, практичний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, пояснення викладача, самостійна робота. За рахунок означених методів, можна досягнути ПРН ОП. Так, зокрема: ПРН 1 в межах ОК 6, 7, 8, 18; ПРН 2 в межах ОК 6, 7, 8, 11, 21, 23; ПРН 3 в межах ОК 6, 7, 8, 10, 12, 19, 20, 22, 23 і т.д.; ПРН 14 в межах ОК 31 досягається практично-орієнтованим навчанням, ОК 32, 33 – фаховим практично-орієнтованим навчанням, ОК 10, 13-20, 23, 24 – словесними, наочними, практичними, пояснювально-ілюстративними, репродуктивними, поясненнями викладача, самостійною роботою тощо. РПНД містять відображення відповідності методів навчання та методів викладання залежно від ПРН. Водночас, в РПНД ОК 2 «Основи наукових досліджень і академічного письма» зазначено, що НПП використовує дослідницький метод; частково-пошуковий метод; case-study; перевернутий classroom та інші; ОК 16 «Основи економіки і бізнесу» – написання есе, розробка бізнес-плану тощо. Крім того, під час зустрічі з з.в.о. зазначили, що на ОК «Громадянська освіта» викладач проводить вікторини, обговорення помилок, аналізує, як виконували роботи; на ОК «Комп'ютерна графіка» – використовується групова робота при роботі в програмному додатку Trello; ОК «Технологія Веб-розробки» (вибіркова НД) – гра на сайті, у ході якої пошук ключів призводить до формування ключового слова. Відділ якості освіти, ліцензування та акредитації проводить опитування (<http://surl.li/rkbku>), відповідно до яких 57,9 % респондентів вважають, що НПП використовують активні методи проведення занять. НПП самостійно обирають методи навчання та викладання, які, на їх думку, дозволять з.в.о. якнайкраще опанувати відповідну НД, залежно від її специфіки та форми проведення (в аудиторії чи онлайн). Такий підхід відповідає принципам академічної свободи. Для з.в.о. академічна свобода реалізується через вибір тем досліджень, баз практики, наукових публікацій тощо. ЕГ відзначає достатній рівень відповідності ОП підкритерію 4.1, водночас рекомендує урізноманітнити перелік методів навчання та викладання, які використовуються для досягнення різних ПРН в межах однієї ОК, що сприятиме покращенню якості викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про цілі, зміст та ПРН ОП міститься в профілі ОП та оприлюднюється на сайті університету (<https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/osvitni-programi/>). Зміст навчання за ОП в розрізі окремих ОК оприлюднюється у вигляді робочих програм навчальних дисциплін на сайті кафедри (<https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/metodichna-robota/robotiki-navchalni-programi/>, <https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/metodichna-robota/>). РПНД містить тематику навчальної дисципліни, методи навчання та викладання, форми та критерії оцінювання, політику академічної доброчесності, інформаційні джерела тощо. Повний зміст навчально-методичного забезпечення, в тому числі і РПНД, які включають порядок та критерії оцінювання, розміщено на навчальній платформі Moodle (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/>), доступ до якої є персоналізованим. Електронні навчальні курси розробляються (оновлюються) на початок навчального року, мають уніфіковану структуру, що було підтверджено під час огляду МТБ. Крім того, НПП на початку вивчення НД інформують студентів про зміст ОК та компетентності і ПРН, які будуть сформовано за результатами вивчення навчальної дисципліни. Цей факт було підтверджено під час зустрічей з НПП та з.в.о. З.в.о. ознайомили із усіма складовими змісту освіти. За результатами опитування (<http://surl.li/rkbku>) 85,5 % респондентів зазначили, що інформаційні ресурси навчальної дисципліни були доступними (лінки на ресурс, відеозаняття, слайдкурси, конспекти лекцій та ін.). Враховуючи зазначене вище, ЕГ робить висновок про відповідність ОП в контексті критерію 4.2.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

НПП кафедри кібернетики та інформатики є активними учасниками наукової та міжнародної діяльності, до яких залучають і з.в.о. Студенти долучаються до наукової роботи шляхом написання наукових робіт (зокрема, тез), участі в роботі наукового гуртка кафедри кібернетики та інформатики (<https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/naukova-robota/studentiskij-naukovij-gurtok-kompyuterni-texnologii%20d1%97/>). Так, в межах роботи гуртка, студент 3-го курсу, К. Р., брав участь у Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт «Black Sea Science 2023» за напрямом "Інформаційні технології, автоматизація і робототехніка" (тема роботи «Practical programming of 3D content generators on the example of a terrain mesh generator»). Під час зустрічей 2, 3, 6 було підтверджено, що в СНАУ 2 рази на рік проводять студентські наукові конференції, за результатами роботи яких у з.в.о. є можливість безкоштовно здійснювати апробацію своїх результатів. З.в.о. повідомили, що наявність тез є обов'язковою умовою допуску до захисту кваліфікаційної роботи. Відповідно до звіту кафедри з наукової роботи за 2023 рік (<http://surl.li/rkdie>) з.в.о. було опубліковано 24 наукові тези. До ОП включено ОК 2 «Основи наукових досліджень і академічного письма», зміст якої допомагає сформувати компетентності, за рахунок яких з.в.о. зможуть виконувати наукові дослідження. НД «Українська мова та академічне письмо» містить теми «Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні» та «Проблеми перекладу і редагування наукових текстів», під час яких НПП розкриває принципи наукових підходів. Під час навчання та викладання (ОК 2) використовуються методи, які сприяють формуванню дослідницьких навичок, зокрема практичні: вправи, практичні роботи; дослідні роботи, а також дослідницький метод; частково-пошуковий метод; case-study; перевернутий classroom тощо. Наукові дослідження з.в.о. здійснюють під час проходження виробничої практики (базами практики є підприємства Сумської області), а також фахового стажування і переддипломної практики. Навчальна практика відбувається на базі лабораторій кафедри кібернетики та інформатики. Дослідження з.в.о. здійснюють і в межах написання курсових робіт, які є складовими відповідних НД. Поєднання навчання і досліджень відбувається і за рахунок написання кваліфікаційної роботи, під час якого з.в.о. здійснюють формулювання своїх умовиводів, обґрунтування висновків тощо. Враховуючи наведені факти, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП підкритерію 4.3.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до розділу 17. Організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/polonna.pdf>) оновлення змісту навчальних дисциплін відбувається щороку, за ініціативи НПП, що їх реалізують, гарантія, результатів проведених опитувань тощо. Це відповідає принципам академічної свободи. Зміст ОК оцінює завідувач кафедри. РПНД погоджують гарант ОП, декан факультету та методист відділу якості, ліцензування та акредитації. Оновлення змісту ОК відбувається за результатами наукових досліджень, що здійснюють НПП, їх професійного розвитку, в т.ч. підвищення кваліфікації тощо. Так, наприклад зміст НД «Дослідження операцій» було оновлено лекційний матеріал відповідно до наукових публікацій НП у контексті методів оптимізації та дослідження операцій. Зміст «Бази даних та СУБД» тема «Концепція та проектування баз даних» доповнена питаннями стосовно збору та аналізу вимог користувача та прикладом моделювання предметної області» тема «Основи СУБД MySQL» доповнено питаннями розробка запитів з підзапитами до бази даних MySQL, розробка збережених процедур та функцій тощо. Зміст НД «Системний аналіз» було оновлено на основі досвіду, отриманого за результатами ПК в Сумському державному педагогічному університеті за програмою «Підготовка майбутніх бакалаврів в галузі ІТ» (тема «Функціональна модель системи» доповнена питаннями розробка діаграми потоків даних, діаграми опису послідовності процесів; додано практичні роботи щодо розробки зазначених діаграм). У результаті підвищення кваліфікації за напрямом «Computer engineering: Information Systems and technologies» було оновлено зміст ОК «Смарт технології та Інтернет речей»; ОК «Data mining» доповнено темою «Елементи комп'ютерної лінгвістики». Щороку НПП оновлюють список рекомендованих джерел (навчальні ресурси), в тому числі і власними навчально-методичними працями, що було зазначено під час зустрічі із НПП. За інформацією, одержаною під час зустрічі 2, НПП поширюють свій професійний та науковий досвід серед колег та студентів. У цілому, ЕГ дійшла висновку про відповідність підкритерію 4.4, водночас рекомендує продовжити впровадження сучасних наукових практик в межах ОК, враховуючи динамічний розвиток галузі ІТ, а також оновлювати зміст ОК відповідно до результатів власних наукових досліджень, опублікованих, зокрема, у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. Зазначена рекомендація дозволить враховувати тенденції розвитку спеціальності при формуванні змісту навчального контенту.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У СНАУ розроблена Міжнародна політика (<https://international.snau.edu.ua/>) відповідно до Стратегії розвитку СНАУ на 2021-2025 роки (Цілі 16-18), успішно функціонує відділ міжнародних зв'язків (<https://international.snau.edu.ua/viddil-mz/>). СНАУ є офіційним партнером міжнародної мережі університетів країн Причорномор'я та Східного Середземномор'я BSEMAN, Вишеградської спілки університетів та Міжнародної партнерської мережі з аграрного менеджменту. У 2020 р. наглядова рада Великої Хартії Університетів прийняла рішення про приєднання до підписантів документу СНАУ. З метою розвитку іншомовної компетентності у СНАУ функціонує лінгвістичний центр, де з.в.о. мають змогу підвищити рівень володіння англійською, німецькою, французькою та польською мовами. НПП, які задіяні в реалізації ОП, підвищують свій професійний рівень шляхом проходження міжнародних підвищень кваліфікацій. Під час зустрічі із менеджментом СНАУ було зазначено, що в контрактних зобов'язаннях усіх НПП зазначено вимогу проходження міжнародного підвищення кваліфікації (стажування). Також, ряд викладачів володіють англійською мовою на рівні B2 (Агаджанова С. В., В'юненко О. Б.,

Пасько Н. Б., Руденко Ю. О., Агаджанов-Гонсалес К.Б.). Викладачі Агаджанова С.В. і Руденко Ю.О. брали участь у проєкті DAAD Project Nr. 57649162 „Support of the digitalization of Ukrainian agricultural universities”. З.в.о. 2 і 3 курсів М. С. (12.09.22 – 24.02.2023 рр.) та М. М. (11.09.23 – 14.02.24 рр.) взяли участь у проєктах DAAD №57650509 «Україна цифрова: академічна успішність під час кризи» (<https://bit.ly/3ujsVHu>) за програмою академічної мобільності. Усі учасники освітнього процесу мають доступ до ресурсів наукометричних баз Scopus та WoS, а також до інших відкритих ресурсів (<https://library.snau.edu.ua/svitovi-informacijni-resursi/svitovi-informacijni-resursi/>). Загалом, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП підкритерію 4.5.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП в контексті критерію 4 ЕГ відзначає активну міжнародну діяльність НПП, підвищення професійного рівня за рахунок участі у міжнародних підвищеннях кваліфікації (стажуваннях), знання НПП англійської мови на рівні B2, наявність міжнародної академічної мобільності серед з.в.о.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабких сторін в контексті критерію 4 ЕГ не виявила, водночас рекомендує урізноманітнити перелік методів навчання та викладання, які використовуються для досягнення різних ПРН в межах однієї ОК, що сприятиме покращенню якості викладання; НПП протягом реалізації ОП продовжити впровадження сучасних наукових практик в межах ОК, враховуючи динамічний розвиток галузі ІТ, а також оновлювати зміст ОК відповідно до результатів власних наукових досліджень, опублікованих, зокрема, у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. Зазначена рекомендація дозволить враховувати тенденції розвитку спеціальності при формуванні змісту навчального контенту.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи проведений аналіз, ЕГ встановила повну відповідність підкритеріїв 4.2, 4.3, 4.5, а саме: інформація про зміст освіти, критерії оцінювання оприлюднюється своєчасно в навчальному середовищі Moodle та на сайті кафедри кібернетики та інформатики; на ОП поєднуються навчання і дослідження, НПП застосовують дослідницький метод; частково-пошуковий метод; case-study; перевернутий classroom тощо, приділяється увага студ. наук. роботі (участь у студентському науковому гуртку, апробація досліджень); в університеті наявна Міжнародна політика, міжнародний досвід НПП впроваджується в освітній процес, наявний приклад міжнародної академічної мобільності з.в.о.. Відповідність підкритеріям 4.1 та 4.4 є високою, зокрема: форми і методи навчання, що використовуються НПП в межах навчальних дисциплін, дозволяють досягнути заявлених в ОП цілей та ПРН, задовольняють вимоги студентоцентрованого навчання та принципів академічної свободи, водночас рекомендує урізноманітнити перелік методів навчання та викладання, які використовуються для досягнення різних ПРН в межах однієї ОК, що сприятиме покращенню якості викладання; зміст ОК оновлюється щороку за ініціативи НПП за результатами наукової діяльності, підвищення кваліфікації тощо, в той же час, ЕГ рекомендує НПП, залученим до викладання, протягом реалізації ОП продовжувати впровадження сучасних наукових практик в межах ОК, враховуючи динамічний розвиток галузі ІТ, а також оновлювати зміст ОК відповідно до результатів власних наукових досліджень, опублікованих, зокрема, у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. Враховуючи проведений аналіз, відсутність слабких сторін та зразкових практик ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Оцінювання за ОП регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ. Оцінювання включає формативне та сумативне. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання відображуються в РПНД, які

оприлюднюються на сайті кафедри (<https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/metodichna-robota/robochi-navchalni-programi/>). Доступ з.в.о. до РПНД забезпечується і через навчальну платформу Moodle, наповнення якої відбувається до початку навчального року. На початку вивчення навчальної дисципліни НПП презентують усі форми поточного та підсумкового контролю, які будуть застосовуватись у ході реалізації ОК, строки проведення модульного контролю, атестації. Протягом кожного семестру з.в.о. складають 2 модулі. Процедура оцінювання переглядається за результатами зовнішнього та внутрішнього моніторингу якості освіти. Під час зустрічі з менеджментом СНАУ було зазначено, що наразі процедура оцінювання знаходиться на громадському обговоренні, і плануються зміни до неї. За наданою інформацією, поточне оцінювання застосовується для коригування методів навчання. Інформація про строки контрольних заходів надається завчасно, або через інформування з використанням комунікаційних засобів (поточне оцінювання), або через розклад занять (підсумковий контроль). На підсумковий контроль у формі іспиту відведено 30 балів (30 % від загальної оцінки). Для ОК практичного спрямування передбачено розв'язання прикладних завдань («Прикладні IT»), захист практичних робіт («Об'єктно-орієнтоване програмування», «Системний аналіз», «Інформаційні системи та технології» та ін.), тестовий контроль. У цілому, зазначені підходи дозволяють оцінити рівень досягнення результатів навчання. Публічний захист кваліфікаційної роботи дозволяє оцінити загальний рівень досягнутих ПРН з.в.о. 81,6 % респондентів (2022-2023 н.р. осінній семестр) зазначили, що викладач дотримувався визначених форм контролю, система накопичення балів є простою і доступною (<https://cutt.ly/Iw1JyrDq>). ЕГ робить висновок про відповідність ОП підкритерію 5.1.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до ОП Інформаційні системи та технології (Розділ 3. Форма атестації здобувачів вищої освіти) атестація проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра, відкрито і публічно, що відповідає вимогам Стандарту ВО за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» галузі знань 12 «Інформаційні технології» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. В 3-му розділі ОП зазначено, що кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозиторії СНАУ (<https://repo.snau.edu.ua/>), що підтверджено наявністю робіт попередніх випусків (https://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/1006?subject_page=0) Деталізація вимог не зазначена в ОП, але наведена в методичних рекомендаціях щодо виконання та оформлення кваліфікаційної роботи, які оприлюднено на сайті кафедри (<http://surl.li/rkbta>). В методичних рекомендаціях зазначено, що кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, у тому числі некоректних текстових запозичень, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота дозволяє комплексно оцінити рівень досягнення програмних результатів, зазначених в ОП. Отже, ЕГ відмічає відповідність в контексті критерію 5.2, водночас рекомендує гаранту ОП до кінця 2023-2024 навчального року відобразити в 3-му розділі ОП вимоги щодо відсутності академічного плагіату в кваліфікаційній роботі.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В СНАУ розроблена локальна нормативна база, яка регламентує процедуру проведення контрольних заходів. Усі Положення оприлюднено на сайті Університету (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenti/>). Оцінювання відбувається за 4-бальною шкалою та 100-бальною шкалою. Результати підсумкового оцінювання відображаються в екзаменаційних відомостях, індивідуальному навчальному плані студента та навчальній картці студента. Поточне оцінювання відображається на навчальній платформі Moodle. У перспективі, що було зазначено на зустрічі 7, поточне оцінювання буде відображатись і в електронному порталі. Студенти під час зустрічі 3 зазначили, що вони ознайомлені з правилами проведення контрольних заходів (як поточного, модульного оцінювання, так і підсумкового). Наразі, в СНАУ обговорюється питання щодо оновлення процедури проведення контрольних заходів (зустріч 1 та 6). Критерії і форми оцінювання в розрізі окремих ОК озвучуються з.в.о. на першому занятті НД. Крім того, на сторінці факультету економіки і менеджменту в розділі Студенту-Шкала оцінювання (<https://eim.snau.edu.ua/studentu/shkala-ocinyvannya-znan/>) оприлюднено Шкалу оцінювання знань. Студенти вважають, що НПП є об'єктивними. В першу чергу, об'єктивність забезпечується складанням модульного контролю та атестації через навчальну платформу Moodle. Відповідно до п. 9.17 Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ екзамен приймає лектор, а також можуть брати участь НПП, які проводили у навчальній групі інші види занять з НД. Якщо окремі модулі НД реалізовувалися кількома НПП, то контрольний захід може проводитися за їх участю. На зустрічі 3 з.в.о. зазначили, що оцінку з поточного виду робіт можна перескласти на вищу або виконати додаткове завдання. Відповідно до локальної нормативної бази з.в.о. мають право подати апеляцію на будь-яку отриману підсумкову екзаменаційну оцінку. Процедура оскарження регулюється Положенням про порядок розгляду апеляцій студентів (<http://surl.li/apseg>). Опитування з.в.о. показують, що 88,2 % опитаних у 2022-2023 н.р. (<https://cutt.ly/Iw1JyrDq>) викладач об'єктивно та прозоро оцінював знання студентів. Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ регламентує порядок повторного проходження контрольних заходів з.в.о. У разі отримання незадовільної оцінки з семестрового контролю, то перескладання допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий комісії, яка створюється деканом факультету. Оцінка виставлена комісією є остаточною. Якщо з.в.о. під час складання екзамену комісії отримав незадовільну оцінку то його відраховують із СНАУ. Отже, в контексті підкритерію 5.3 ЕГ робить висновок про його відповідність.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

СНАУ має чітко визначену політику академ. доброчесності (<http://surl.li/rkbtr>, <https://library.snau.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Популяризація принципів академ. доброчесності здійснюється на усіх рівнях, що було зазначено під час зустрічі 7. У СНАУ розроблено Кодекс академ. доброчесності, Кодекс академ. етики, Положення про запобігання та виявлення академ. плагіату в СНАУ (https://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_plagiat.pdf); Положення про порядок перевірки академ. та наук. текстів на унікальність в СНАУ. На сайті СНАУ оприлюднено локальну нормативну базу щодо питань та принципів дотримання академ. доброчесності (<http://surl.li/khyi>). Усі надані РПНД містять розділ «Політика академ. доброчесності». У грудні 2023 року було проведено тиждень академ. доброчесності, під час якого популяризувались принципи академ. доброчесності. Цей факт було підтверджено під час зустрічі 6, зустрічі 3 із з.в.о. Регулярно проводяться опитування щодо дотримання принципів академ. доброчесності (<https://cutt.ly/Ww1XV8s1>), які показують, що з.в.о. ознайомлені з питаннями академ. доброчесності та проявами недоброчесності. Водночас, під час зустрічі 3 з.в.о. не змогли назвати інших проявів недоброчесності, окрім списування та плагіату. Відповідно до опитування з.в.о. ОП (<http://surl.li/rkbku>) 86,8 % опитаних зазначили, що НПП надають достатньо інформації, присвяченої роз'яснюванню питань академ. доброчесності. До переліку обов'язкових ОК ОП включено НД «Українська мова та академ. письмо» (Тема «Наук. стиль і його засоби у проф. спілкуванні») та «Основи наук. досліджень і академічного письма» (Тема «Наук. та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наук. діяльності»), які розкривають норми академ. доброчесності. Усі роботи перевіряються на наявність запозичень, при цьому використовуються програмні засоби Unicheck та StrikePlagiarism.com. Перевірку кваліфікаційних робіт здійснює відділ якості освіти, ліцензування та акредитації. На сайті оприлюднено результати перевірки кваліфікаційних робіт 2022-2023 н.р. (<https://cutt.ly/9w1X1Plz>), які свідчать про високий рівень оригінальності робіт. Усі кваліфікаційні роботи працівники бібліотеки розміщуються у репозитарії СНАУ (https://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/1006?subject_page=0). За порушення академ. доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до такої академ. відповідальності: з.в.о. – повторне проходження оцінювання; повторне вивчення ОК; відрахування з числа з.в.о. тощо; НПП – попередження; позбавлення відзначень, присуджених СНАУ; обмеження щодо права наук. керівництва аспірантами тощо. ЕГ відмічає відповідність підкритерію 5.4, водночас рекомендує урізноманітнити заходи щодо популяризації принципів академ. доброчесності та проводити роз'яснювальну роботу щодо усіх проявів академічної недоброчесності, що посилять відповідальність з.в.о.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Оприлюднення на сайті кафедри та в навчальному середовищі Moodle РПНД, які містять перелік форм контролю та критеріїв оцінювання, забезпечує зрозумілість правил проведення оцінювання для з.в.о.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У результаті аналізу ОП, ВСО, документів тощо, слабких сторін в контексті критерію 5 не виявлено. Як несуттєвий недолік ЕГ відмічає, що 3-й розділ ОП не містить вимоги про відсутність академічного плагіату в кваліфікаційній роботі, тому рекомендує гаранту ОП до кінця 2023-2024 навчального року відобразити в 3-му розділі ОП вимоги щодо відсутності академічного плагіату в кваліфікаційній роботі, що посилять відповідальність з.в.о. при виконанні дослідження. Крім того, ЕГ рекомендує урізноманітнити заходи щодо популяризації принципів академічної доброчесності та проводити роз'яснювальну роботу щодо усіх проявів академічної недоброчесності, що посилять відповідальність з.в.о.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи вищезазначене, ЕГ встановила повну відповідність підкритеріїв 5.1, 5.3, а саме: контрольні заходи і критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими, оприлюднюються в навчальному середовищі Moodle, дають можливість оцінити рівень досягнення цілей та ПРН ОП; наявність чіткої процедури проведення контрольних заходів у вигляді нормативної бази СНАУ, об'єктивність екзаменаторів забезпечується наявною можливістю прийому іспиту двома НПП. Відповідність критеріїв 5.2 та 5.4 є достатньою, зокрема: форма атестації відповідає вимогам Стандарту ВО, в той же час в розділі 3 ОП відсутня вимога щодо недопустимості академічного плагіату у кваліфікаційній роботі, тому ЕГ рекомендує гаранту ОП до кінця 2023-2024 навчального року відобразити в 3-му розділі ОП вимоги щодо відсутності академічного плагіату в кваліфікаційній роботі, що посилить відповідальність з.в.о. при виконанні дослідження; в СНАУ наявна культура академічної доброчесності (локальна нормативна база, перевірка робіт на наявність запозичень, наявність інструментів протидії проявам академічної недоброчесності), однак ЕГ рекомендує урізноманітнити заходи щодо популяризації принципів академічної доброчесності та проводити роз'яснювальну роботу щодо усіх проявів академічної недоброчесності, що посилить відповідальність з.в.о. Враховуючи несуттєвість виявлених недоліків та відсутність зразкових практик, ЕГ вважає, що ОП відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На підставі дослідження відомостей самооцінювання ОП «Інформаційні системи та технології», інформації табл. 2, інформації на сайті кафедри, ЕГ проаналізувала показники наукової активності викладачів ОП та підтверджує відповідність академічної та професійної кваліфікації та фахових публікацій НПП ОП її освітнім компонентам: Агаджанова С.В. – гарант ОП «Інформаційні системи та технології» – к.т.н., 05.05.17 – гідравлічні машини та гідропневмоагрегати, доцент кафедри кібернетики та інформатики, публікації Scopus/WoS, фахові публікації, монографії, навчальні посібники/підручники за фахом, участь у міжнародних проектах; В`юненко О.Б. – к.е.н., 08.00.13 – економіко-математичні методи і моделі, доцент кафедри кібернетики та інформатики, публікації Scopus/WoS, фахові публікації, навчальні посібники за фахом; Долгих Я.В. – к.е.н., 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища, доцент кафедри кібернетики та інформатики, публікації Scopus/WoS, фахові публікації, навчальні посібники за фахом; Пасько Н.Б. – к.т.н., 05.01.04 – ергономіка, доцент кафедри кібернетики та інформатики, публікації Scopus/WoS, фахові публікації, монографії, навчальні посібники за фахом, наявність патента; Толбатов А.В. – к.т.н., 05.13.06 – інформаційні технології, доцент кафедри кібернетики та інформатики, публікації Scopus/WoS, фахові публікації, монографії, навчальні посібники за фахом, член Асоціації «Підприємств Промислової Автоматизації України». НПП ОП «Інформаційні системи та технології»: доц. Муштай В.А., доц. Розуменко А.М., доц. Шестакова С.О., доц. Михайліченко М.А., доц. Кириченко Т.О., доц. Корнієнко О.М., доц. Ковбаса О.М. в цілому відповідають ОК ОП «Інформаційні системи та технології», що викладаються. Однак НПП Руденко Ю.О. – не відповідає за освітою та науковим ступенем і не вистачає публікаційної активності за її ОК; Баталова А.Б. – не відповідає за освітою, науковим ступенем і не виявлено відповідної публікаційної активності за ОК; Агаджанов-Гонсалес К.Х. – відсутній науковий ступінь, не відповідає публікаційна активність ОК «Архітектура комп'ютерів».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП здійснюється відповідно до Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу НПП Сумського НАУ (<https://bit.ly/3ucUUJ4>). Кваліфікаційні вимоги до посад НПП Сумського національного аграрного університету чітко визначені у п. 3 Положення. Відповідність претендента вимогам посади визначається за такими критеріями, як: наявність наукового ступеня з відповідної галузі знань; вченого звання, стаж науково-педагогічної роботи, науково-методичні та наукові праці за фахом за останні 5 років, підвищення кваліфікації за останні 5 років, наявність щонайменше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, володіння державною мовою тощо. Конкурсний відбір проводиться на таких засадах, як: відкритість, гласність, законність, неупереджене ставлення до кандидатів на заміщення вакантних посад НПП. Це було зазначено під час бесід ЕГ з фокус-групами. ЕГ констатує, що ОП «Інформаційні системи та технології» відповідає вимогам підкритерію 6.2.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група встановила, що провідні ІТ-компанії безпосередньо залучені до організації та реалізації освітнього процесу. Роботодавці виступають членами екзаменаційних комісій, як-от заступник директора з інформаційних технологій "СМНВО Інжиніринг" О.Г. Іщенко. Зокрема, за ініціативи співпраці з AMC Bridge, Inc. та QATestLab. Співпраця також включає керівництво практиками, рецензування кваліфікаційних робіт і участь у розробці освітніх програм, що відображено в підписанні Меморандуму між СНАУ і "Водафон Україна". Все це відбувається в рамках "Положення про Експертні ради роботодавців СНАУ", спрямованого на практичну підготовку та забезпечення

актуальності освітнього процесу. ЕГ констатує, що ОП «Інформаційні системи та технології» відповідає вимогам підкритерію 6.3.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічей з фокус-групами здобувачів вищої освіти та роботодавців ЕГ було встановлено, що до проведення аудиторних занять - лекцій на ОП «Інформаційні системи та технології» представники роботодавців, фахівці ІТ-компаній практично не залучені. Як правило, вони проводять ознайомчі зустрічі зі здобувачами освіти або залучають здобувачів до проходження курсів. Залучення роботодавців, які мають авторитет у ІТ-галузі до проведення теоретичних та практичних занять не є систематично залученні. Отже, з урахуванням наведеного вище ОП «Інформаційні системи та технології» частково відповідає вимогам підкритерію 6.4

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищення кваліфікації НПП регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Сумського національного аграрного університету (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/pidvu.pdf>) метою якого є професійний розвиток викладачів. НПП, що викладають на ОП «Інформаційні системи та технології» пройшли стажування за: програмою Computer engineering: Information Systems and technologies, Академія управління та бізнесу, м.Ополе, Польща (доценти Толбатов А.В., Агаджанова С.В., В'юненко О.Б., ст. викладач Агаджанов-Гонсалес К.Х.), проектом «Німецько-український агрополітичний діалог» (АПД) у співпраці з Лейбніц-Інститутом аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (ІАМО, м. Галле, Німеччина) (доцент Долгих Я.В.). Заклад вищої освіти активно сприяє професійному росту викладачів за допомогою різноманітних ініціатив, таких як курси на платформі Coursera, участь у тренінгах, програмах мобільності та фахових конференціях. Наприклад, доцент Агаджанова С.В., ст. викладач Агаджанов-Гонсалес К.Х. пройшли навчання в ПНМЦ LinguoStar СумДУ. доценти Пасько Н.Б., В'юненко О.Б., Руденко Ю.О. здійснили навчання в Центрі тестування з англійської мови Pearson та отримали сертифікат B2. Враховуючи вищезазначене, ЕГ відзначає, що СНАУ сприяє професійному розвитку викладачів, а отже, з урахуванням наведеного вище, ОП «Інформаційні системи та технології» повністю відповідає вимогам підкритерію 6.5.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно з Колективним договором (<https://cutt.ly/ow1vDH3N>) у СНАУ здійснюється виплата нагород НПП, зокрема стимулюються захист дисертації, публікації статей у виданнях, включених до баз Scopus/WoS, патент на винахід тощо. У ході спілкування з керівництвом та менеджментом ЗВО ЕГ з'ясовано, що в ЗВО стимулювання викладацької майстерності та професійного розвитку викладачів відбувається постійно. Професійне зростання НПП здійснюється через курси підвищення кваліфікації та стажування, які спрямовані на здобуття нових знань та вдосконалення вже існуючих навичок у предметних галузях. Також ЗВО використовує різноманітні заохочення для стимулювання викладацької майстерності. Це можуть бути як матеріальні стимули, такі як преміювання, так і нематеріальні, наприклад, подяки від ректора, представлення до державних нагород чи почесних звань. Для визначення найкращих викладачів введено рейтингову систему оцінки їхньої діяльності (<https://bit.ly/z1BVVlx>). ЕГ відзначає позитивну практику ЗВО щодо стимулювання розвитку професійної майстерності викладачів і вважає, що ОП «Інформаційні системи та технології» повністю відповідає вимогам підкритерію 6.6.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

За результатами аналізу документації та фактами, отриманими під час дистанційної експертизи, варто відзначити запроваджену мотивацію до підвищення наукової і педагогічної майстерності через матеріальне заохочення та відзнаки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Проведений ЕГ аналіз дозволив виявити такі слабкі сторони: - невідповідність деяких НПП ОК, які вони викладають; - відсутність залучення зовнішніх експертів з ІТ-напрямку до викладання ОК. ЕГ рекомендує протягом 2024-2025 н.р. НПП підвищити публікаційну активність за ОК у профільних виданнях та залучити фахівців-практиків з ІТ-напрямку до проведення аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи вищезазначене, ЕГ встановила повну відповідність підкритеріїв 6.2, 6.3, 6.5, 6.6 а саме: процедури конкурсного добору викладачів дають можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП. Відповідність критеріїв 6.1, 6.4 є частковою: деякі НПП не мають відповідної кваліфікації для досягнення визначених ОП цілей, представники роботодавців проводять онлайн-зустрічі зі здобувачами освіти, однак вони не є систематично залученні до проведення аудиторних лекцій. ЕГ констатує, що ОП «Інформаційні системи та технології» містить недоліки, що не є критичними та загалом відповідає Критерію 6 за рівнем В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для якісної реалізації освітнього процесу за ОП СНАУ має фінансові (<https://snau.edu.ua/finansovo-ekonomichna-diyalnist/normativni-dokumenty/>) та матеріально-технічні ресурси. СНАУ має відповідний аудиторний фонд. Лекційні аудиторії обладнані мультимедійними засобами, наявне інтернет-з'єднання на території усього університету, в навчальних корпусах є зони вайфай (<https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/materialno-technichna-baza/>). Для виконання лабораторних робіт та набуття компетентностей, визначених ОП, функціонують комп'ютерні класи, з необхідним ПЗ. Зокрема, відповідно до наданих підтверджуючих документів, в рамках міжнар. проекту «Діджиталізація вищих навчальних закладів України» закуплено ліцензійні версії програми Camtasia, підготовлено 26 відео-модулів EN-UA мовами «Збір даних для управління підприємством» з елементами інтерактивного навчання. Під час вивчення ОК «Прикладні ІС» використовується ауд. 215e з ПЗ OBS Studio для запису і стримінгу, дозволяє проводити запис з декількох джерел одночасно, організувати відеотрансляцію в онлайн режимі з ПК, інтегрується зі стримінговими сервісами. Під час занять використовується програмне середовище Trello. Під час вивчення ОК «ГІС та технології» використовується програмний продукт ArcGIS online, який дозволяє сформулювати заявлені ПРН (зокрема, 3, 6, 12, 14). В межах НД «Data mining», «Дослідження операцій» застосовується інтегроване середовище розробки RStudio для R, що дозволяє сформулювати заявлені в ОП та РПНД ПРН 6, 7, 8. Під час зустрічі 8 стейкхолдери зазначили, що вони надають з.в.о. доступи до серверів, розміщених у хмарі. Також, для з.в.о. та НПП є доступною бібліотека (<https://library.snau.edu.ua/>), читальна зала, електронний репозитарій (<http://repo.snau.edu.ua/>), електронні навчально-методичні матеріали у повному обсязі розміщені на навч. платформі Moodle (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/?lang=uk>). Фінансові ресурси університету дозволяють реалізувати Перспективний план роботи СНАУ, здійснювати постійне покращання матеріально-технічне оснащення для успішної реалізації ОП, що було підтверджено на зустрічі з менеджментом СНАУ та начальником планово-фінансового відділу під час зустрічі 7. На цих зустрічах було також зазначено, що щороку проводиться закупівля близько 100 одиниць комп'ютерної техніки, в тому числі, і для потреб ОП. В СНАУ наявна електронна платформа (власна розробка), яка дозволяє переглядати розклад, робочі навчальні плани тощо (<https://portal.snau.edu.ua/index.php>). За результатами останнього проведеного опитування 73,4 % респондентів повністю задоволені рівнем МТЗ освітнього процесу для досягнення цілей навчальної дисципліни (<http://surl.li/rkbbku>). ЕГ відмічає, що наявне МТБ та навчально-методичне забезпечення на ОП забезпечують досягнення ПРН та цілей, визначених ОП. Тому ЕГ робить висновок про відповідність ОП за підкритерієм 7.1.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

СНАУ має розвинену інфраструктуру. Усі необхідні об'єкти для забезпечення якісного освітнього процесу розміщуються на території кампусу, зручно та компактно. Наявний медичний пункт, який є безкоштовним. Відповідно до наданої інформації під час зустрічей із з.в.о., НПП, студентським самоврядуванням було з'ясовано, що СНАУ забезпечує безоплатний доступ до ресурсів, необхідних для навчання та викладання. Зокрема, користування бібліотекою є безкоштовним, можна робити електронне замовлення за електронним читацьким квитком (<https://library.snau.edu.ua/elektronna-dostavka-dokumentiv/>). Наявний електронний репозитарій (<https://repo.snau.edu.ua/>), яким опікується бібліотека. СНАУ має безоплатний доступ до таких наукометричних баз даних, як Scopus, WoS (<https://library.snau.edu.ua/>) тощо. Фонд навчальної літератури поновлюється щороку (що було підтверджено під час зустрічей 6 та 7) на замовлення кафедри за рахунок університету. Періодичні видання за ОП представлені, переважно, в електронному вигляді. Викладачі кафедри кібернетики та інформатики передають у

фонд бібліотеки примірники власних навчально-методичних розробок, навчальних посібників тощо. На території кампусу (в корпусах та гуртожитках) наявні зони вайфай, користування якими є також безкоштовними. Умови проживання у гуртожитках задовільні: кімнати мебльовані, є душева кімната тощо. Комп'ютерні класи факультету ЕіМ доступні з.в.о. у вільний від занять час, але за присутності викладача. Використання дистанційного середовища на навчальній платформі Moodle є безоплатним. Усі навчальні електронні курси уніфіковані, проходять експертизу та оприлюднюються до початку навчального року. Електронний курс містить усі складові навчально-методичного забезпечення. Студенти та НПП мають персоналізований доступ до усіх матеріалів. В СНАУ популяризується та заохочується участь у науковій роботі. Для з.в.о. двічі на рік проводяться наук. конференції, де можна безкоштовно опублікувати тези. На зустрічі 6 проректором з наукової та міжнародної діяльності було зазначено, що за результатами конкурсу наукових і навчальних видань «Відкрита наука, сталий розвиток та інноваційні технології» (<https://science.snau.edu.ua/konkurs-naukovix-i-navchalnx-vidan/>) видання переможців є безкоштовним. Крім того, примірники безкоштовно передаються у фонд бібліотеки. Для студентів розроблено додаток Є-СНАУ, користування яким є безкоштовним, як і електронною платформою та сайтом університету. Отже, ЕГ відмічає відповідність ОП за критерієм 7.2.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

СНАУ опікується питаннями безпечності освітнього середовища для усіх учасників освітнього процесу, і зокрема, з.в.о. У СНАУ відділ із організації вих. роботи зі студ., в складі якого працює соц. педагог та практикуючий психолог. Однією із функцій відділу є психолог. супровід з.в.о. та НПП, організація культурно-масових заходів, проведення патріотичного виховання тощо. Наразі, найпоширенішими психолог. проблемами є стрес (і в карантинний період, і під час воєнного стану, враховуючи близькість кордону). Звернень з.в.о., що навчаються на ОП до практичного психолога не було, але студенти є учасниками тренінгів, які проводяться в СНАУ (було зазначено під час зустрічі 6). На початку вивчення НД, які проводяться в комп. класах, та перед початком практики з.в.о. проходять інструктаж з ТБ, що було підтверджено під час зустрічі зі студ. самоврядуванням. У СНАУ функціонує мед. пункт, який надає першу мед. допомогу. Доступ до нього є безкоштовним. У всіх навч. корпусах, а також у гуртожитку № 2 СНАУ наявні укриття, в яких обладнані аудиторії, є кімнати для відпочинку, туалети, душеві кімнати. В укриттях є кулери з питною водою та аптечки. Усі учасники освітнього процесу переходять в укриття під час оголошення сигналу «Повітряна тривога». Відповідно до результатів опитувань (<https://cutt.ly/Ww1XV8sI>) більшість респондентів підтвердила, що під час сигналу «Повітряна тривога» заняття припиняються. Протягом 2023 року було проведено ремонт укриттів за підтримки Сумської ОВА (кошторис склав близько 7 млн. грн), про що було зазначено під час зустрічі з менеджментом СНАУ. В навч. корпусах наявні плани евакуації. Освітні та наукові потреби і інтереси з.в.о. задовольняються шляхом надання вільного доступу до ресурсів бібліотеки, навчальної платформи Moodle. Наявні зони вайфай. Потреби у проведенні дозвілля з.в.о. забезпечуються послугами тренажерного залу, стадіону, спорт. майданчиків, центру культури та дозвілля, спортивних секцій (<https://snau.edu.ua/sportivni-sekci%d1%97/>), творчих колективів (<https://snau.edu.ua/tvorchi-kolektivi/>) тощо. З метою захисту прав і свобод з.в.о. створено профспілку студентів та аспірантів. Вони взаємодіють з іншими структурними підрозділами з метою моніторингу наявності з.в.о., які потребують особливої підтримки, надання адміністрації інформації про порушення прав і законних інтересів з.в.о. Ректором СНАУ видано накази «Про заборону вживання алкогольних та слабоалкогольних напоїв у СНАУ та на його території» (<http://surl.li/rkbl1>) та «Про заборону та запобігання тютюнопаління у СНАУ та на його території» (<http://surl.li/rkblw>). У кожній академічній групі наявний куратор, якому студенти можуть повідомити про свої потреби. Також, таку інформацію акумулює студентське самоврядування. Враховуючи вищевикладене, ЕГ констатує відповідність підкритерію 7.3. Однак ЕГ вважає за доцільне рекомендувати гаранту ОП запровадити опитування щодо наявності потреб з.в.о. та рівня їх задоволеності, що сприятиме більш повному розумінню прagnень з.в.о.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка з.в.о. здійснюється за рахунок надання вільного доступу до матеріалів віртуального ОС на навчальній платформі Moodle, де містяться усі навчальні курси, доступу до повної інформації про ОП, її зміст на сайті університету (<https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/osvitni-programi/>), факультету та кафедри (<https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/metodichna-robota/>); ресурсів бібліотеки. Організаційну підтримку з.в.о. за ОП здійснює деканат ЕіМ, кафедра, куратори, відділ організації виховної роботи зі студентами, інші структурні підрозділи СНАУ. Інформаційна підтримка забезпечена шляхом вільного доступу до інформаційних ресурсів СНАУ, зокрема, сайту університету, електронного порталу (<https://portal.snau.edu.ua/index.php>). Відділ з організації виховної роботи зі студентами разом із студентським самоврядуванням забезпечує надання інформації про різні заходи, що проводяться в університеті, реалізацію їх можливостей тощо. Наявні групи в телеграм, де поширюється інформація про різноманітні наукові, культурні заходи, програми академічної мобільності тощо. Це було зазначено на зустрічах 4 та 6. Консультативна та соціальна підтримка з.в.о., що навчаються на ОП, надається представниками різних структурних підрозділів, в т.ч., практичним психологом та соціальним педагогом. На сайті СНАУ наявні інформаційні матеріали (<https://snau.edu.ua/socialni-pitannya/>) щодо оформлення субсидії, соціальної стипендії, стипендіальних можливостей. У СНАУ наявний інститут кураторства, активною є й індивідуальна взаємодія між НПП та з.в.о. Зокрема, викладачі постійно проводять консультації зі своїх НД, а куратори 1-3 курсів раз на два тижні – кураторські години. На зустрічах із з.в.о., студентським самоврядуванням, гарантом, менеджментом СНАУ було

підтверджено, що з.в.о. можуть вільно звернутись за консультацією до працівників структурних підрозділів СНАУ. Для з.в.о. СНАУ розроблено додаток Є-СНАУ, за допомогою якого студенти можуть відслідковувати оплату за навчання, замовляти довідки, здійснювати комунікацію з деканатом тощо. На зустрічі 7 було підтверджено, що планується подальший розвиток комунікаційних систем у СНАУ. Отже, враховуючи вищезазначене, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП у контексті підкритерію 7.4

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В СНАУ розроблено Положення про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/Polojennya_OOOP4758.pdf), відповідно до якого забезпечується розвиток інклюзивного освітнього середовища. Розроблена система супроводу осіб з обмеженими фізичними можливостями. Наявне документальне підтвердження про доступність території університету для маломобільних груп (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%A3%D0%9B%D0%9A_%D0%9C_%D0%B4%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF.pdf) На ОП навчаються особи з освітніми потребами. Студентка є активною в навчальній діяльності, їй надано дозвіл на навчання за індивідуальним графіком, вона бере участь у різних формах активностей, зокрема, і в програмах міжнародної академічної мобільності. У СНАУ наявні пандуси, підйомники, пологі спуски тощо, що було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. За останній рік було проведено модернізацію будівель відповідно до потреб маломобільних груп населення, що було підтверджено під час зустрічі з менеджментом СНАУ та огляду матеріально-технічної бази. Під час зустрічі 6 директор бібліотеки повідомила, що у фондах наразі немає необхідних ресурсів для навчання осіб з особливими освітніми потребами. НПП надають індивідуальні консультації для з.в.о. кожні два тижні відповідно до графіку проведення консультацій. Студенти з дітьми на ОП не навчаються, водночас представники студентського самоврядування повідомили, що в гуртожитку є секції для проживання сімей. За потреби, сімейні студенти можуть бути поселені у кімнати, розміщені на цих секціях. Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у СНАУ в 2023 році регламентовано вступ осіб з особливими потребами (<http://surl.li/rkjtjg>). Провівши аналіз фактів, ЕГ встановила відповідність в контексті підкритерію 7.5, водночас ЕГ рекомендує поповнити фонди бібліотеки ресурсами для осіб з особливими освітніми потребами, що розширить можливості під час навчання таких осіб.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Для врегулювання конфліктних ситуацій у СНАУ наявний комплекс внутрішніх нормативних документів (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenti/>). Зокрема: Кодекс академічної етики, Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації у Сумському національному аграрному університеті (<http://surl.li/oqlks>), Положення про порядок застосування заходів із врегулювання конфліктів інтересів у діяльності працівників СНАУ тощо. Профілактику психологічного насилля активно реалізує практичний психолог (<https://snau.edu.ua/psixologichna-sluzhba/diyalnist-psixologichno%1%97-sluzhbi/>). Зокрема, проводилась акція «Стоп булінг» (<https://snau.edu.ua/u-snau-projshla-akciya-stop-buling/>), постійно здійснюється психологічна підтримка з.в.о., можна поставити питання до психолога (<https://snau.edu.ua/psixologichna-sluzhba/zapitannya-do-praktichnogo-psixologa/>). Просвітницькі та виховні заходи, спрямовані на збереження психологічного здоров'я проводять і куратори академічних груп. З метою протидії корупційним вчинкам та конфліктним ситуаціям в СНАУ прийнята Антикорупційна програма (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/D%C2%BDD%C2%BoDoD%C2%BoD%C2%B7-48-D%C2%9A.pdf>), діє Наказ ректора про запобігання та протидію корупційним проявам і зловживанням в період проведення контрольних заходів у СНАУ, наявний фахівець з питань запобігання та виявлення корупції. Функціонує гаряча лінія та скриньки довіри. Представники студентського самоврядування під час зустрічі повідомили, що вони залучені до надання психологічної підтримки та організації заходів із врегулювання конфліктних ситуацій. За результатами інтерв'ювання різних груп було з'ясовано, що випадків конфліктних ситуацій з приводу сексуальних домагань, дискримінації та корупції в межах реалізації ОП не було. Враховуючи вищевикладене, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП вимогам підкритерію 7.6

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

До сильних сторін ОП ЕГ відносить потужне віртуальне навчальне середовище, електронний портал, додаток для студентів Є-СНАУ, які допомагають цифровізувати інфраструктуру ЗВО. Також позитивною практикою є психологічна підтримка учасників освітнього процесу; постійне підвищення рівня безпечності освітнього середовища.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Аналіз ВСО, наданих документів та проведене інтерв'ювання фокус-груп дозволяють зробити висновок, що в контексті критерію 7 слабкі сторони за ОП відсутні, водночас ЕГ констатує відсутність взірцевих практик та рекомендує проводити опитування щодо потреб з.в.о. та рівня їх задоволеності, що сприятиме більш повному розумінню прагнень з.в.о., а також поповнити фонди бібліотеки ресурсами для осіб з особливими освітніми потребами, що розширить можливості під час навчання таких осіб.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОП підкритеріям 7.1, оскільки ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП дозволяють реалізувати заявлені в ОП цілі; 7.2, так як доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним і повним, в СНАУ наявне віртуальне освітнє середовище, для з.в.о. розроблено додаток Є-СНАУ; 7.4, адже СНАУ забезпечує всебічну підтримку з.в.о., що навчаються за ОП, із використанням різних підходів, в тому числі психологічну; 7.6, бо наявна чітка політика вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією, корупцією тощо. ЕГ констатує відповідність підкритерію 7.3, оскільки освітнє середовище забезпечене належно оснащеними укриттями, дозволяє задовольнити потреби та інтереси з.в.о., водночас ЕГ рекомендує проводити опитування щодо наявності потреб з.в.о. та рівня їх задоволеності, що сприятиме більш повному розумінню прагнень студентів; відповідність підкритерію 7.5, що підтверджено наявністю належних умов для навчання та підтримки з.в.о. з особливими потребами (пандуси, підйомники, пологі спуски тощо), в той же час ЕГ рекомендує поповнити фонди бібліотеки ресурсами для осіб з особливими освітніми потребами, що розширить можливості під час навчання таких осіб. Отже, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, супроводження, затвердження та періодичний перегляд ОП регламентується Положенням про освітні програми у СНАУ (<https://bit.ly/3SpkIcT>). СНАУ встановив механізми перегляду та оновлення освітньої програми з метою забезпечення її актуальності та відповідності сучасним вимогам. Це включає регулярні оновлення та модернізацію програми з урахуванням ініціатив гаранта освітньої програми, академічної спільноти та результатів опитувань здобувачів освіти та роботодавців, а також за допомогою відповідних комітетів та органів управління. Однак на сторінці обговорень (<https://goo.su/GTwbaVH>) немає жодних документів. Останнє оновлення діючої ОП проведено у березні 2023р. Наступне оновлення відбудеться у березні 2024 року.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості через опитування (які оприлюднюються з аналізом на сайті - <https://bit.ly/42rKtoB>; <https://bit.ly/4bfbk4Hs>), органи студентського самоврядування, Вчена рада СНАУ, Вчена рада ФЕІМ. На зустрічі з членами ЕГ представники студентського самоврядування підтвердили, що вони приймають участь у обговоренні ОП. З наданої додатково інформації, зокрема Витяг із засідання кафедри №9 від 17.03.2023р. (<https://bit.ly/49iIf6e>) - обговорення щодо внесених пропозицій та перегляду ОП від роботодавців та здобувачів ведеться. Так, наприклад, з ініціативи членів студентського самоврядування (Б. Д., С. А.) у ОП: ОК "Веб-технології" було перенесено до обов'язкових; ОК "Інформаційні технології моніторингу та аналізу даних" було перенесено до вибіркових. Враховуючи вищевикладене, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП вимогам підкритерію 8.2

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучені до перегляду ОП згідно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості (<https://goo.su/s6RF>). Представники роботодавців приймають участь у перегляді/вдосконаленні ОП, надають рецензії (<https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/osvitno-profesijni-programi/>). Також роботодавці підкреслили, що одним із завдань цієї співпраці є можливість проходження практики здобувачами ВО на базі компаній з метою ознайомлення сучасних підходів до розробки інформаційних систем. Під час зустрічі з роботодавцями, вони зауважили, що здобувачі, які проходили у них практику, пропонували, як можна покращити процеси роботи.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Для оцінки кар'єрного шляху, траєкторій працевлаштування випускників є розроблене «Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у Сумському національному аграрному університеті» (<https://bit.ly/2Tmk9We>). Однак за даною освітньою програмою ще не відбувалося випуску здобувачів, які вступили на ОП на основі ПЗСО.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО запроваджено Положення про «Систему забезпечення якості вищої освіти» (https://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_yakist_osvity.pdf), Положення про «Освітні програми у Сумському національному аграрному університеті» (<https://goo.su/oecX3>), Положення про «Студентський комітет партнерства в забезпеченні якості освіти» (<https://goo.su/byN77>). Під час перегляду ОП у 2023 році (було надано пропозиції від роботодавців та академічної спільноти (витяг з засідання кафедри №9 від 17.03.2023р). Також є результати опитувань серед здобувачів ВО (<https://bit.ly/42rKtoB>; <https://bit.ly/4bfk4Hs>) Група забезпечення та стейкхолдери підтримують коригування ОП відповідно до змін, які відбуваються в галузі інформаційних технологій.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Поточна акредитація за ОП «Інформаційні системи та технології» є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час проведення зустрічей з усіма фокус-групами встановлено загальне розуміння цілей та змісту ОП, що є основою для якісної підготовки фахівця. Викладачі звертають увагу на вдосконалення змісту викладання своїх дисциплін. Гарант та представники ЗВО підтримували роботу ЕГ, без зволікань надавали усі документи на запит. Під час співбесід було виявлено всі необхідні, на нашу думку, елементи системи забезпечення якості освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Відсутні

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує розробити чіткий механізм по збиранню інформації про кар'єрний шлях випускників. Також експертна група рекомендує посилити участь здобувачів освіти у обговоренні та удосконаленні ОП. ЕГ рекомендує

більш активно залучати роботодавців до освітнього процесу (проведення аудиторних занять, семінарів, тренінгів, майстер-класів).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедури розроблення, затвердження, оновлення та моніторингу ОП регламентовані внутрішніми положеннями і узгоджені з процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Системно проводиться моніторинг якості вищої освіти. До обговорення ОП залучаються всі групи стейкхолдерів, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. В СНАУ існує практика анкетування здобувачів, роботодавців, науково-педагогічного персоналу, результати опитувань оприлюднюються на вебсайті. Проте, слід відзначити, що в контексті діяльності СНАУ відсутні зріпці практики. З огляду на вищезазначене ОП відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Для цього розроблені окремі внутрішні документи СНАУ: - Статут (<https://bit.ly/3indlSR>) - Концепція (<https://bit.ly/3gcPa6Z>) - Положення (<https://bit.ly/3toooQw>) - Кодекс (<https://bit.ly/3x82mRv>) Ці документи розміщені в вільному доступі на офіційному сайті ЗВО, а саме за посиланнями: <https://snau.edu.ua/normativni-dokumenti/> (нормативні документи), <https://snau.edu.ua/navchalnij-viddil/zviti-ta-dokumenti/normativni-dokumenti-2/> (нормативні документи, що регулюють навчальний процес). Усі вищезазначені нормативні документи є доступними всім учасникам освітнього процесу та послідовно дотримуються в ЗВО. Це дозволяє ЕГ зробити висновок про те, що ОП «Інформаційні системи та технології» відповідає вимогам підкритерію 9.1.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На веб-сайті ЗВО за посиланням (<https://goo.su/NKojkM>) розміщений проект 2024 року. Також наявний у відкритому доступі протокол обговорення проекту 2024 року (<https://goo.su/r3PbR7W>). Разом з тим у вільному доступі є історія внесення пропозицій та змін для покращення ОП (<https://goo.su/wyEFOpJ>; <https://goo.su/gCBnUG>; <https://goo.su/7wMtkw>). ЕГ знайшла механізм надання зауважень та пропозицій від усіх зацікавлених сторін, до цієї ОП (<https://forms.gle/wg5NUfH4nacQTrPZ9>). Також, на сайті оприлюднені рецензії на чинну ОП (<https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/osvitno-profesijni-programi/>). Отже, ЕГ робить висновок, що ОП "Інформаційні системи та технології" відповідає вимогам підкритерію 9.2.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму за посиланням (<https://goo.su/rFqXjc>). Обсяг інформації по ОП, що оприлюднений, є достатнім для зацікавлених учасників освітнього процесу, а також для того, щоб допомогти потенційним вступникам зробити свідомий вибір щодо вступу на цю програму. Силабуси обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів (<https://eim.snau.edu.ua/kafedri/kibernetiki-ta-informatiki/metodichna-robota/robochi-navchalni-programi/2023-2024-navchalnij-rik/>) містять очікувані результати навчання.. Отже, на підставі вищезазначеного ЕГ дійшла висновку, що ОП «Інформаційні системи та технології» відповідає вимогам підкритерію 9.3.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами в контексті Критерію 9 є наступні: 1. Якісно розроблені нормативно-правові документи щодо прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу. 2. Наявний механізм надання пропозицій від стейкхолдерів до цієї ОП. 3. Сайт університету, на суб'єктивну думку членів ЕГ, є інтуїтивно зрозумілим та зручним для користування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу наведені у відповідних нормативних документах, є відкритими для стейкхолдерів та розміщені на офіційному вебсайті ЗВО. Інформацію щодо ОП своєчасно розміщено на сайті ЗВО, вона є актуальною та достовірною. Оскільки інформація наведена в підкритеріях 9.1-9.3 не містить взірцевого (інноваційного) характеру, ЕГ дійшла висновку, що ОП "Інформаційні системи та технології" загалом відповідає Критерію 9 на рівень В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросочесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросочесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Булгакова Олександра Сергіївна

Члени експертної групи

Вакуленко Юлія Валентинівна

Щенко Олексій Русланович